به جشنواره تورهای تابستانه در پایتخت دعوت شده‌اید

اگر ساکن پایتخت هستید یا اگر در نقطه‌ای دیگر از کشورمان سکونت دارید و برای سفر به تهران در ایام تابستان برنامه‌ریزی کرده‌اید، یادتان باشد که اداره میراث فرهنگی تهران هم برایتان یک جشنواره سرگرم‌کننده دارد به‌نام «تهران‌گردی برنا» که از ابتدای تیرماه تا پایان فصل تابستان است. پرهام جانفشان، مدیرکل میراث‌فرهنگی استان تهران درباره این جشنواره گفته این برنامه فرصتی است برای آشناسازی و علاقه‌مند کردن جوانان به مقوله میراث فرهنگی و هویت شهری و به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده تا جوانان در کنار بازدید از جاذبه‌های شهری، اوقات فرح‌بخشی نظیر شرکت و حضور در مسابقات هنری و ورزشی را تجربه کنند. به گفته وی، جشنواره تهران‌گردی برنا به صورت رایگان و در دو بخش طبیعت گردی و میراث فرهنگی برای گروه سنی ۱۵ تا ۳۰ سال برگزار می‌شود که علاقه‌مندان می‌توانند با ارسال واژه برنا به سامانه ۵۰۰۰۲۰۳٫۰۰۰۱۰۰ از زمان و برگزاری تورها مطلع شوند./ جام جم

گزارش جام جم از ساخت خانه با پنل های خورشیدی در استان کرمان برای مددجویان کمیته امداد

نیروگاه‌های پشت بامی

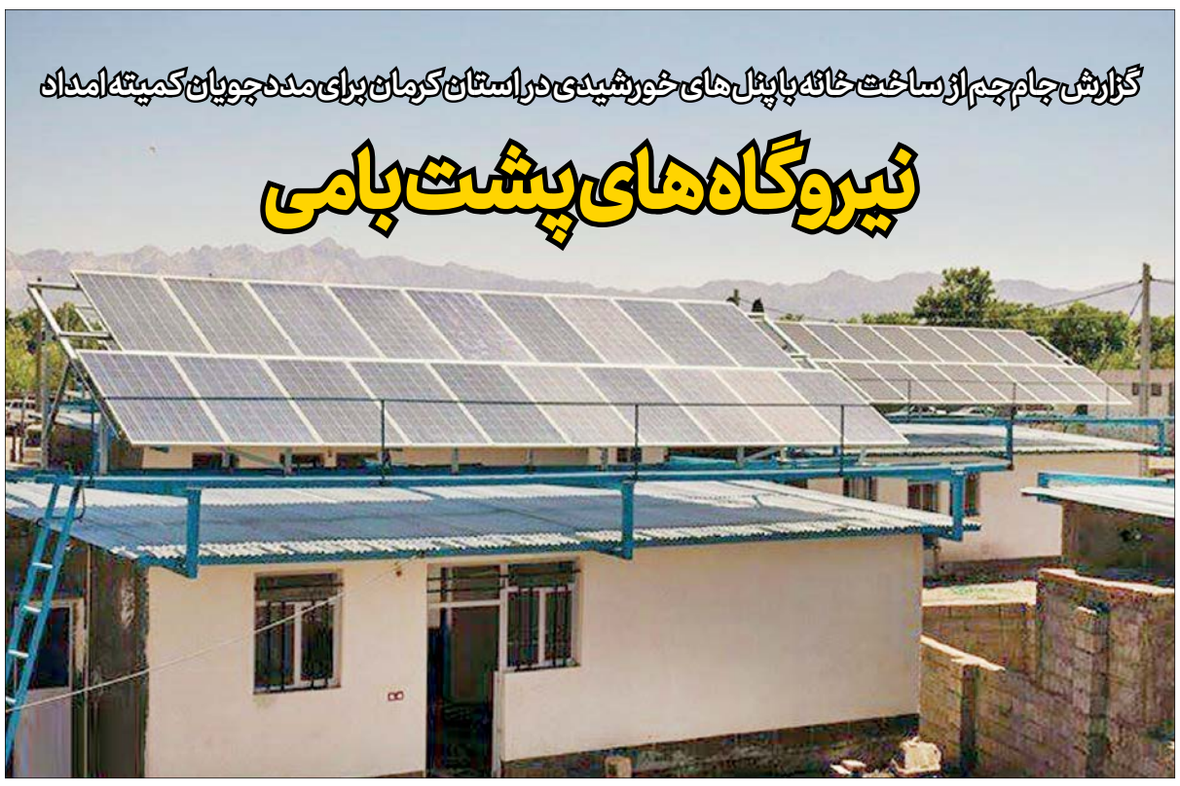

در طرح جدید کمیته امداد که از ۲ سال پیش در مناطق محروم کرمان به اجرا درآمده برای مددجویان خانه‌هایی ساخته شده و روی پشت‌بامش پنل‌های خورشیدی نصب می‌شود تا از این طریق مددجویان هم صاحب سرپناه شوند و هم درآمد حاصل از فروش برق تولیدی پیدا کنند

حکمت قاسمخانی
ایران

به گلزار می‌رویم؛ شهری کوچك در بردسیر و در ۷۳ کیلومتری کرمان؛ یکی از مناطق کمتر توسعه یافته این خطه کویری. گلزار بهشت گمشده کویر است؛ زیبا، باصفا و تاریخی با باغ‌های سیب و گلابی در دو سوی جاده‌ای که به آن می‌رسد و مزارع وسیع گل محمدی که زندگی مردمانش را می‌چرخاند؛ وقتی دست می‌برند لابه‌لای گل‌ها و شاخه شاخه می‌چینندشان و راهی کارخانه گلابگیری می‌کنند.

ما اما برای تماشای این مناظر و گل چینی، به گلزار نرفته‌ایم. میزبانمان، مددجویان کمیته امداد گلزارند تا شاهد افتتاح نیروگاه‌های خورشیدی خانگی باشیم که به همت کمیته امداد امام، روی پشت بام خانه مددجویان بیکار و مستمری‌بگیر نصب شده تا امروز نامشان در زمره تولیدکنندگان و فروشندگان برق به دولت برود و از این پس هم اسمشان از فهرست بیکاران بیرون رفته و هم دستشان در جیب خودشان برود.

این روزها در مناطق مختلف استان کویری و پهناور کرمان که به دلیل وجود ۳۳۰ روز آفتابی، یکی از مطلوب‌ترین استان‌ها برای توسعه طرح‌های انرژی خورشیدی است، با مشارکت کمیته امداد و بنیاد نیکوکاری ماهتاب‌سازان ایرانیان برای مددجویان تحت پوشش کمیته امداد که بسیاری از آنها زنان سرپرست خانوارند، واحدهای مسکونی ۵۰ متری ساخته و همزمان پنل‌های خورشیدی نصب بام این خانه‌ها نصب می‌شود تا علاوه بر این‌که صاحب خانه می‌شوند، بتوانند برق تولید شده توسط پنل‌هایشان را به دولت بفروشند و صاحب درآمدی ثابت و پایدار بشوند.

آخرین منطقه‌ای که تا به امروز کلید خانه‌های پنل‌دارش به مددجویان بدون خانه و کسب و کار تحویل داده شد، گلزار شهرستان بردسیر بود که پنجشنبه هفته گذشته با حضور رئیس کمیته امداد کشور و جمعی از مسؤولان کشوری و استانی و خبرنگاران، شاهد این رخداد مسرت بخش بود؛ رویدادی که اشك شوق را روی گونه‌های خانوارهای محروم نشاند و بارقه‌های امید را در نگاهشان روشن کرد.

به موقع به دادمان رسیدند

احمد یکی از این مددجویان کمیته امداد ساکن بخش گلزار است که یکی از پاهایش قطع شده و با وجود داشتن چهار فرزند تاکنون جز دریافت مستمری ناچیز کمیته امداد، درآمد دیگری نداشته است. وی که نمی‌تواند خوشحالی‌اش را از داشتن یك واحد مسکونی با پنل خورشیدی که همزمان هم به خانواده‌اش سرپناه داده و هم درآمد، پنهان کند، به جام‌جم می‌گوید: فرزندان من در سن ازدواج هستند و اگر این نیروگاه خورشیدی برای ما ساخته نمی‌شد و من صاحب درآمد نمی‌شدم، قادر به تامین هزینه‌های ازدواج آنها نبودم.

زهرا یکی دیگر از زنان سرپرست خانوار گلزاری است که حالا با خانه‌دار شدن و داشتن یك درآمد پایدار از طریق فروش برق نیروگاه خورشیدی می‌تواند هزینه‌های زندگی خود و دو فرزندش را راحت‌تر تامین کند.

درآمدزایی یك میلیون تومانی با هر پنل

هرکدام از این نیروگاه‌های کوچك خورشیدی که در قالب جشن کرامت آفتاب به بهره‌برداری رسیدند، برای یك خانواده مددجوی کمیته امداد، به طور متوسط یك میلیون تومان در ماه درآمدزایی دارد. متوسط تولید سالانه هر یك از این پنل‌ها حدود ۸۵۰۰ کیلووات ساعت است و مدت بازپرداخت تسهیلات اعطا شده، حداکثر ۶۶ ماه که از محل درآمد فروش برق پرداخت می‌شود. به این ترتیب که برق تولیدی این نیروگاه‌ها براساس قراردادی ۲۰ ساله به صورت تضمینی از سوی شرکت برق خریداری می‌شود. برای ساخت هر واحد نیروگاهی پنج کیلوواتی ۴۲۰ میلیون ریال وام قرض‌الحسنه به مددجویان کمیته امداد پرداخت شده است.

ورود ۱۰۰۰ نیروگاه کوچك به مدار

رئیس کمیته امداد امام خمینی(ره) کشور می‌گوید: امسال هزار نیروگاه کوچك خورشیدی در استان کرمان احداث شده و به‌تدریج وارد مدار می‌شود که ۴۰ درصد آنها در مناطق محروم جنوب استان قرار دارد.

پرویز فتاح با بیان این‌که هر نیروگاه خانگی با ده میلیون تومان وام از محل کمك‌های مردمی ساخته شده که مددجویان در اقساط بلندمدت آن را بازپرداخت می‌کنند، می‌افزاید: امسال ۵۰۰۰ واحد مسکونی از طریق کمیته امداد و دولت برای مددجویان در استان کرمان ساخته می‌شود و سقف وام اشتغالزایی کمیته امداد تا ۵۰ میلیون تومان افزایش یافته است.

وی با بیان این‌که پارسال ۱۴۰۰ میلیارد تومان در کل کشور تسهیلات اشتغالزایی پرداخت شد، تصریح می‌کند: پس از اشتغال و خودکفایی مددجویان، به‌تدریج بحث تامین مسکن را برای مددجویان زیرپوشش این نهاد پیگیری می‌کنیم که پروژه ساخت خانه با پنل خورشیدی، بخشی از این برنامه است.

ورود پنل‌های خورشیدی به ۱۲۵ روستا

مدیرعامل بنیاد نیکوکاری ماهتاب‌سازان ایرانیان نیز که نقش مدیر طرح را در پروژه احداث نیروگاه‌های خورشیدی ایفا کرده، در گفت‌وگو با جام‌جم می‌گوید: با همراهی و مشارکت فعال کمیته امداد امام خمینی (ره) و بنیاد نیکوکاری ماهتاب‌سازان ایرانیان، عملیات اجرایی گام اول این پروژه برای احداث ۵۲۰ نیروگاه خورشیدی در ۹ شهرستان و ۱۲۵ روستای استان کرمان با اعتبار بالغ بر ۲۲۰ میلیارد ریال در اواخر پاییز سال ۱۳۹۷ شروع و در اسفند همان سال به بهره‌برداری رسید.

تجربه یك همکاری موفق

فرنگیس افتخاری می‌افزاید: کمیته امداد امام خمینی (ره) استان کرمان با مشارکت بانك‌های ملت و قرض الحسنه مهر ایران، وظیفه اصلی تأمین مالی پروژه را عهده‌دار شدند و بنیاد نیکوکاری ماه‌تاب‌سازان ایرانیان تجارب خود را در مذاکرات تجاری، تنظیم قراردادهای فروش برق، مدیریت پروژه و بهره‌برداری از نیروگاه‌ها برای اجرای بهینه پروژه به خدمت گرفت تا الگویی از همکاری موفق تیمی بین چند نهاد و سازمان برای استقرار یك پروژه اجتماعی را به نمایش بگذارد.

چرخه تبدیل مددجو به تولیدکننده

وی با اشاره به موفقیت آمیز بودن این طرح، اهداف این پروژه را توانمندسازی و تقویت استقلال اقتصادی و اجتماعی مددجویان کمیته امداد از طریق ایجاد درآمد پایدار ۲۰ ساله، تقویت احساس کرامت و عزت نفس آنها از طریق تبدیل چرخه مددجو به تولیدکننده، ایجاد بستر مناسب جهت آشنایی جامعه محلی با فناوری‌های جدید و تولید انرژی‌های پاك در سطح کشور برشمرد.

وی تصریح می‌کند: پیگیری عقد قرارداد فروش تضمینی برق به مدت ۲۰ سال فی‌مابین وزارت نیرو و مالکین محترم نیروگاه‌های خورشیدی، پیگیری دریافت تسهیلات از بانك‌ها برای اشخاص معرفی شده توسط کمیته امداد امام خمینی (ره) و ... از جمله فعالیت‌های انجام شده توسط بنیاد نیکوکاری ماه‌تاب‌سازان ایرانیان در این پروژه است.

مدیرکل کمیته امداد امام خمینی استان کرمان هم با اشاره به این‌که ۷۲۰ مددجوی این نهاد از طریق نصب پنل‌های خورشیدی ماهانه به طور متوسط یك میلیون تومان برق به دولت می‌فروشند، می‌گوید: کمیته امداد برای مددجویانی که فاقد واحد مسکونی هستند، با احداث خانه‌های ارزان قیمت ۵۰ متری و نصب پنل‌های خورشیدی، همزمان هم سرپناه و هم اشتغال‌زایی ایجاد می‌کند.

رویش نیروگاه‌های خورشیدی در سراسر کرمان

از تعداد ۵۲۰ نیروگاه خورشیدی احداث‌شده در سال گذشته در استان کرمان، حدود ۳۰۰ نیروگاه خورشیدی در جنوب کرمان و بقیه در مناطق شمالی احداث شده است. در سال جاری نیز تعداد هزار نیروگاه خورشیدی در استان کرمان برای مددجویان احداث می‌شود. در همین راستا در بخش گلزار شهرستان بردسیر تعداد ۱۲ واحد مسکونی دارای نیروگاه خورشیدی اخیرا افتتاح شده که متعلق به مددجویانی است که یا توان کارکردن ندارند و یا زنان سرپرست خانوار هستند.

همچنین تعداد ۲۰۰ نیروگاه خورشیدی خانگی دیگر نیز در دو سال گذشته برای مددجویان کمیته امداد راه‌اندازی و وارد مدار شده بودند که به همراه ۵۲۰ نیروگاهی افتتاح شده اخیر، آمار نیروگاه‌های خورشیدی مددجویان کمیته امداد استان کرمان به عدد ۷۲۰ نیروگاه می‌رسد. از این تعداد بخشی از نیروگاه‌ها دومنظوره بوده و همزمان با ساخت واحدهای مسکونی ۵۰ متری بر روی پشت‌بام خانه‌ها نصب شده، اما بقیه پنل‌هایی بوده که روی پشت‌بام واحدهای مسکونی موجود مددجویان و یا روی زمین جانمایی شده است.

گردشگری

تصویب طرح جامع گردشگری کشور؛ به‌زودی

برنامه جامع گردشگری کشور به‌زودی در هیات دولت مطرح می‌شود و با تصویب آن، آینده و مسیر صنعت گردشگری کشورمان روشن می‌شود. این خبری است که معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی آن را رسانه‌ای کرد و گفت: کمتر بخش اقتصادی وجود دارد که علاوه بر بخش اقتصادی، موضوعات دیگر را هم در بر بگیرد، اما گردشگری در همه‌جای دنیا و هم در کشور ما علاوه بر کارکردهای اقتصادی، موضوعات فرهنگی را هم دربرمی‌گیرد.

مونسان که در افتتاحیه نمایشگاه صنایع دستی و گردشگری اصفهان سخن گفته، افزود: در ایران با وجود این‌که صحبت‌های بسیاری در حوزه گردشگری می‌شود، اما متأسفانه با وجود مزیت‌های بسیاری که وجود دارد، هنوز این صنعت در اولویت بالای کشور قرار ندارد. تبلیغات و معرفی یکی از موضوعات مهم در حوزه گردشگری است. ما چگونه می‌توانیم گردشگر خارجی جذب کنیم درحالی‌که در خارج از کشور هیچ تبلیغاتی نداریم و هیچ کاری درخصوص معرفی ظرفیت‌ها انجام نمی‌دهیم؟ البته این موارد به دلیل نبود بودجه کافی است. کشورهایی که از مقاصد مهم گردشگری دنیا هستند، به ازای هر گردشگر ۱/۷ تا ۲ دلار بابت تبلیغات هزینه می‌کنند، اما این عدد در کشور ما به چند سنت هم نمی‌رسد که همین عدد هم در حوزه گردشگری داخلی و رادیو و تلویزیون صرف می‌شود.

رئیس سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری گفت: ما تلاش کردیم با توجه به تحولات منطقه و جهان در کشورهای هدف گردشگری بازنگری داشته باشیم تا اگر در جاهایی با کمبود مواجه شدیم، کشور دیگری را جایگزین کنیم تا تعداد گردشگران ورودی را افزایش دهیم.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۴۱۱

جدول عادی

افقی: ۱) گلی زیبا - مسافر پیاده - جواب مثبت ۲) حشره‌ای شبیه سنجاقك - خودکار ۳) خوراکی از تخم‌مرغ - سیاه - سرمازا ۴) آسمان - بدنی - سردار دلیر اشکانی ۵) مربوط به فصل اول سال - شعبه‌ای از نژاد سفید - نام ترکی ۶) نشانه مفعولی - تیپا - سراینده آیینه اسکندری ۷) مجموعه وسایل آشپزخانه - سراینده داروگ - مورد نیاز روز بارانی ۸) از اسباب توزین - منسوب به یمن - شك‌کننده ۹) مقابل جفت - بزدل - اضافه‌ها ۱۰) هدف متعالی - رئوف - دریا ۱۱) برهنه - پسر مازندرانی - شهری در هلند ۱۲) دستگاه آرد کردن غلات - نوعی قایق پارویی - واضح و قابل شنیدن ۱۳) پیوند زناشویی - پول سوئد - نامناسب ۱۴) کشوری آفریقایی در همسایگی تانزانیا و سوازیلند - جانشین کیخسرو ۱۵) دومین مهره گردن - خاندان رسول اکرم(ص) - شلوارك ورزش باستانی.

عمودی: ۱) ممیزی فیلم - ترن - روکار ساختمان ۲) نیکورو - گلادیاتور رومی و رهبر قیام بردگان در ایتالیا ۳) جیوه - نویسنده - بنا ۴) آتش - آسیاب آشپزخانه - شهری تاریخی در شمال بحرالمیت ۵) پاك کردن غلات - کرم کدو - ضمیر جمع ۶) سخن بی‌پرده - منطقه جغرافیایی با تابستان‌های خنك - جلال و شکوه ۷) لقب حضرت محمد(ص) - نامیده شده - جاده قطار ۸) فراموشکار - بندری در بوشهر - ستاره ۹) حق مخالفت - رسم و سنت - شرط‌بندی ۱۰) شهری در گیلان - مهماندار - لنگه در و پنجره ۱۱) نفس - نامی دخترانه - معکوس ۱۲) ناخوشایند بودن - نوعی طرح لباس زنانه - هنر فرنگی ۱۳) مخلوطی از شن و ماسه و سیمان و آب - به صورت سه‌گوش - جانور بی‌مهره دریایی ۱۴) بازیگر خانم مجموعه تلویزیونی گاندو - حشره مزاحم ۱۵) رخنه‌گر اینترنتی - ستون خیمه - قراردادی که در آن کسی با سرمایه دیگری کار می‌کند.

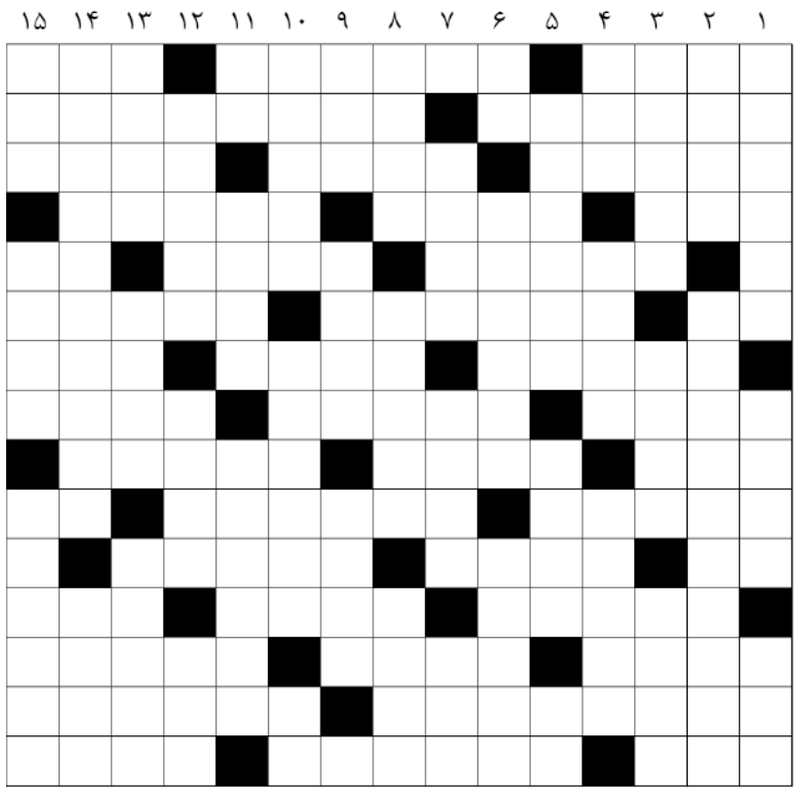

جدول ویژه

افقی: ۱) نوعی قالی درشت‌باف - مجموعه داستانی نوشته جمال میرصادقی - پول فلزی ۲) شعله - فیلمی ساخته آلفرد هیچکاك ۳) پابرجا - به حالت خمیده - نام چندتن از پادشاهان فرانسه بود ۴) جام ورزشی - رفیق - فاصله مکانی ۵) رموز - شمار - بتی در عصر جاهلی ۶) نشانه مفعولی - زرورق - دهقان ۷) ریزترین رگ خونی - کلفت و ضخیم - مهار بینی شتر ۸) رستنگاه - قطعی برای کتاب - آفت‌ها ۹) سازمان جاسوسی آمریکا - دارایی و ثروت - شهر باستانی بوشهر ۱۰) نمایشنامه شکسپیر - کوچك‌ترین واحد تقسیمات کشوری - تیرپیکاندار ۱۱) روحانی زرتشتی - شعار اسلام - نام اصلی سلمان فارسی ۱۲) نوع تفکر و بینش - شکاف - حق به جانب ۱۳) چاقوی آشپزخانه - گاو مقدس مصریان قدیم - نقاش امپرسیونیست فرانسوی قرون ۱۹ و ۲۰ فرانسه ۱۴) گوشه‌ای در دستگاه نوا - کاتالوگ ۱۵) طایفه - بالا بردن کیفیت - اداره‌کننده.

عمودی: ۱) بی‌تجربه - سوراخ‌های ریز پوست - فاعل ۲) دوستان نزدیك - دسترسی همه مردم به غذای کافی در تمام اوقات برای داشتن جسم سالم را گویند ۳) همه وجود آدمی - مایه دردسر - کاشف اورانوس ۴) مقعر - محل نصب رادار - از الفبای یونانی ۵) سرمای شدید - اذیت‌کننده - تکرار حرفی ۶) روستا - بزرگ‌ترین آبشار ایران - باج و خراج ۷) افسرده - زاییدن - دستگاه فشار ۸) از عیوب شعر - ابزار - پسر مازندرانی ۹) حرف نمی‌زند - نوعی میمون - شهری در خراسان رضوی ۱۰) نتیجه - کتیبه باستانی کرمانشاه - چه وقت ۱۱) سفید آذری - رشته‌ای در شمشیربازی - رمز عملیات کربلای پنج ۱۲) کلرید آمونیوم - خرگوش عرب - لطیف ۱۳) پارچه باریکی که به لبه آستین دوخته می‌شود - گیاهی پایا و معطر از خانواده نعناع - عضو ۱۴) علم هنر و فناوری تهیه نقشه - پشتیبان ۱۵) اقامتگاه مسافر - صحیح - فاقد آرامش.

حل جدول عادی شماره ۵۴۱۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ق	س	م	■	ا	ر	ا	م	ک	ا	ه	ح	ا	ف	ظ
۲	ع	ن	ک	ب	و	ت	■	ک	ب	ر	ی	ا	■	ن	ر
۳	و	ا	ث	ق	■	ب	د	ی	ه	■	م	ص	ا	■	ف
۴	د	ر	■	ر	ا	ه	ی	■	■	■	ح	ا	ل	ا	ی
۵	■	ی	ا	ه	و	■	ب	ش	ک	ا	■	م	ش	ا	ت
۶	م	و	ج	■	و	ل	ا	ی	ت	■	خ	ا	ت	م	■
۷	■	ر	ا	ل	ی	■	ت	ر	■	ک	م	ن	■	س	ب
۸	ه	ی	ا	ت	■	ز	ا	و	ی	ه	■	ت	ر	ی	ل
۹	ی	و	■	ا	م	ر	ب	ر	■	ی	س	ن	ا	■	و
۱۰	و	ا	ن	ت	■	ز	ی	ا	ر	ت	■	و	س	ط	■
۱۱	م	ه	م	■	ر	ن	ی	و	م	■	د	ا	ی	ر	■
۱۲	ن	■	ن	ح	و	ه	■	■	■	ن	م	ن	م	■	ل
۱۳	ت	ا	ه	ل	■	ا	و	ت	ا	■	د	ا	ت	ش	ک
۱۴	ه	م	■	ی	و	ن	ی	ت	■	ر	ا	س	ت	ک	ی
۱۵	ا	ت	و	م	ب	ی	ل	ر	ا	ن	ی	■	ا	ر	ک

حل جدول ویژه شماره ۵۴۱۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ق	ب	ل	■	ا	و	ر	ا	ق	ب	ه	ا	د	ا	ر
۲	ف	ن	ا	ت	ی	ک	■	و	ل	ی	س	■	ل	ا	■
۳	س	ی	ل	و	■	ی	ر	ل	ی	غ	■	م	س	ا	م
۴	ه	ن	■	ق	ا	ل	ب	■	■	و	ر	ش	و	■	و
۵	■	و	ا	ف	ر	■	ا	س	ت	ر	س	■	پ	ر	ز
۶	ل	غ	ن	■	م	ف	ت	و	ن	■	م	ح	ر	ز	■
۷	ا	■	م	غ	د	ل	■	ت	ف	و	ی	ض	■	ر	غ
۸	م	ح	ی	ط	■	ف	ت	و	س	ل	■	ر	ک	و	د
۹	ا	و	■	س	ا	ل	و	ک	■	ش	س	ت	ن	■	س
۱۰	م	ر	ا	ه	ی	■	ر	و	س	ت	ا	■	د	ا	ی
۱۱	ص	ک	د	ی	ه	■	■	■	ی	ا	ت	ا	■	ت	ک
۱۲	ا	ز	ل	ی	■	ر	ا	ب	ر	ت	■	ف	ن	ی	ل
۱۳	د	ب	■	و	س	ا	ی	ل	■	م	ن	ا	ق	ش	ه
۱۴	ف	ر	ی	د	و	ن	ا	د	م	ی	ت	■	ل	و	ر

به یاد پدر عکاسی زیارتی ایران

ابراهیم ذهبی مشهور به سیاح سال ۱۳۰۱ شمسی در بخارا متولد شد. پس از انقلاب اکتبر همراه خانواده‌اش به ایران بازگشت و در محله چهنو مشهد ساکن شد.

به گزارش جام‌جم، ابراهیم ذهبی تحصیلات ابتدایی را تا سال ۱۳۱۶ گذارند و سپس به عکاسی روی آورد. او سال‌های سال دوربین به دوش در خیابان‌های مشهد گشت و گذار می‌کرد و از مردم و زائران عکس می‌گرفت که به همین خاطر ملقب به سیاح شد. او در این سال‌ها به عکاسی از حرم امام رضا(ع) روی آورد و به همین دلیل او را پیشتاز عکاسی زیارتی و خیابانی کشور می‌شناسند. ابراهیم ذهبی سال ۱۳۲۸ آتلیه‌ای در خیابان خسروی مشهد تاسیس کرد و سال ۱۳۵۳ مغازه‌ای را دور فلکه حضرت راه انداخت که با توسعه حرم تخریب شد. او را می‌توان یکی از نخستین برندگان جوایز جهانی عکاسی ایران هم دانست. او به‌خاطر عکسی که در سال ۱۳۲۵ خورشیدی از یك پیرمرد سقا در منطقه کلات خراسان گرفته بود، توانست تندیس یکی از مهم‌ترین مسابقات عکاسی آمریکا را

در سال ۱۳۳۶ از آن خود کند. او سال ۱۳۷۷ بازنشسته شد و صبح ۲۸ خرداد ۱۳۹۲ در مشهد درگذشت و در آرامگاه خواجه‌ربیع به خاك سپرده شد.